

Leszek Grabowski

**Dawne przedmieścia Krakowa ulatująca
przeszłość. Część LXXII.**

**Piasek, Zwierzyniec, Wola Justowska, Olszanica,
Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka,
Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Łagiewniki,
Borek Fałęcki, Rakowice.**

Kraków 2017

Leszek Grabowski

**Dawne przedmieścia Krakowa ulatująca
przeszłość. Część LXXII.**

**Piasek, Zwierzyniec, Wola Justowska, Olszanica,
Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka,
Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Łagiewniki,
Borek Fałęcki, Rakowice.**

Kraków 11.06.2017

**Na prawach rękopisu
© Copyright by Leszek Grabowski
Kraków 2017**

Spis Treści

0.	Wstęp	4 - 7
I.	Piasek	8 - 12
II.	Zwierzyniec	13 - 18
III.	Wola Justowska	19 - 27
IV.	Olszanica	28 - 32
V.	Zakrzówek	33 - 33
VI.	Pychowice	34 - 36
VII.	Podgórze	37 - 42
VIII.	Wola Duchacka	43 - 55
IX.	Płaszów	56 - 62
X.	Prokocim	63 - 75
XI.	Piaski Wielkie	76 - 85
XII.	Rząka	86 - 95
XIII.	Łagiewniki	96-101
XIV.	Borek Fałęcki	102-105
XV.	Rakowice	106-109
Załącznik. Moje opracowania dostępne w zasobach MBC i artykuły opublikowane na łamach Głosu Wielickiego		110-126

Fot. nr 1. Z wnuczką Nataszą na bulwarze wiślanym.

0. Wstęp

Część LXXII (72) z cyklu: „Dawne przedmieścia Krakowa – ulatująca przeszłość” zawiera głównie kompilację zdjęć zamieszczonych w częściach XXXVI (36) – XL (40) innego cyklu: „Krakowskie panoramy i widoki”, które ukazują ostałą jeszcze dawną zabudowę przedmieść Krakowa bądź umykające podkrakowskie krajobrazy. W swych opracowaniach konsekwentnie używam nazw dawnych dzielnic Krakowa bądź podkrakowskich wsi, które znalazły się w obrębie miasta w ramach kolejnych poszerzeń jego granic z lat: 1909-1915, gdy powstawał Wielki Kraków oraz 1941, 1951 i 1973. Te nazwy historyczne, powszechnie znane poprzednim pokoleniom, powoli znikają z obiegu, więc warto je przypominać; ja przynajmniej obcowałem z nimi jeszcze na co dzień i może dlatego są mi bardzo bliskie, bo np. często używała je moja Mama.

W rozdziale I (fot. nr: 2-11) powracam na Piasek, kiedyś IV dzielnicę Krakowa, która pod tą nazwą istniała jeszcze w czasach powojennych do roku 1948, by ukazać kilka charakterystycznych miejsc z przeszłości, m.in.: przypomnieć przebieg dawnego koryta Młynówki Królewskiej, odnogi Rudawy, której koryto przecinało ulicę Karmelicką oraz zajrzeć na ulicę Szujskiego 4, gdzie właśnie został ukończony hotel. Jego inwestor, Caritas, zniszczył tym samym dawny układ willowo-ogrodowy sprzed 150 lat, który stworzył Antoni Wojczyński, również fundator kapliczki autorstwa Franciszka Wyspiańskiego. Postument ten, ukazujący Matkę Boską z dzieciątkiem, został arbitralną decyzją inwestora usunięty gdzieś na peryferie Krakowa, choć od zawsze stanowił znaczącą część Piasku. Ostatnio, po fali społecznej krytyki, m.in. na stronie FB „Przystanek Karmelicka”, mówi się o jej powrocie na Piasek, ale czy tak się stanie?

Pod Kopcem Kościuszki trwa rekonstrukcja narysu kurtyny I-II i fragmentu ściany wewnętrznej uszkodzonego pod koniec II wojny światowej bastionu nr II fortu Kościuszko. Prace choć z wolna to posuwają się w dobrym kierunku. W rozdziale II (fot. nr: 12-23) prezentuję też starą zagrodę z ulicy Emaus 53-55, znaną mi dobrze z czasów dzieciństwa, która jeszcze stoi przy wale Rudawy, ale jej dni wydają się być policzone.

Późnozimowy i wczesnowiosenny rekonesans po Woli Justowskiej zaowocował zdjęciami charakterystycznych obiektów tego przedwojennego podkrakowskiego kurortu, które zebrałem w rozdziale III (fot. nr: 24-41). Jego trasa biegnie od pałacu Decjusza i przylegającego do niego parku, gdzie w dawnej muszli koncertowej swą autorską galerię rzeźby prezentuje Bronisław Chromy, poprzez zarastającą i częściowo już zabudowaną Wesołą Polanę i przylegający do niej, a obecnie zabudowywany murowanym kościołem teren dawnego skansenu etnograficznego, bo tak naprawdę to istnieje on tylko na papierze, po skraj Lasu Wolskiego na styku ulicy Kukułczej z Leśną, gdzie tkwi platforma po dawnej kawiarence Baba Jaga (ostatnio pojawiła się szansa, że m.in. dzięki moim slajdom z lat 80-tych zostanie ona wiernie zrekonstruowana) i fragment ulicy Starowolskiej z ostatnimi relikami jej dawnej zabudowy.

W rozdziale IV (fot. nr: 42-51) ukazuje typowo rolnicze krajobrazy podkrakowskiej Olszanicy, gdzie zachowały się jeszcze wyboiste drogi polne, obsadzone urokliwymi szpalerami wierzbowymi. Kiedyś na przedpolu Krakowa były to częste widoki, ale dziś niestety coraz trudniej je dostrzec.

Rozdział V to dwie migawki z terenu Zakrzówka (fot. nr 52 i 53). Na ulicy Twardowskiego praktycznie zniknęła już dawna zabudowa o typowo podmiejskim charakterze, a ostatnio został rozebrany dawny budynek mieszkalny pod nr 117, kiedyś należący do dawnego kamieniołomu. W końcowym fragmencie tej ulicy, po wyburzeniu urokliwej chatki spod nr 91, praktycznie pozostał tylko dom wielorodzinny pod nr 93, ale i on od jakiegoś czasu stoi już pusty. Tak to na naszych oczach znika podmiejski świat tej dawnej podkrakowskiej wsi, co widać właśnie na przykładzie ulicy Twardowskiego, którą w czasach galicyjskich biegł nasyp kolejki dostarczającej wapienny urobek do portu w Ludwinowie, co widać na dawnych mapach.

W rozdziale VI (fot. nr: 54-59) raz jeszcze zaglądam na skraj Pychowic, gdzie pośrodku pychowickiego stepu zamiera opuszczona już, dawna rolnicza zagroda z ulicy Skotnickiej 24, która od dekad stała samotna przy dawnej drodze fortecznej, biegnącej kiedyś od fortów usytuowanych w Skotnikach i Winnicy do pięciu kawern wykutych w zboczach Górki Pychowickiej.

W skrajnej części Podgórza, która graniczy z peryferyjnym fragmentem Woli Duchackiej, gdzie wybudowany został nazistowski Obóz Koncentracyjny KL Płaszów, warto dostrzec zabudowę niecki dawnego kamieniołomu miejskiego przy wylocie ulicy Jerozolimskiej do Wielickiej. Pomimo faktu, że miejsce to zostało zroszone krwią więźniów z pobliskiego miejsca ludzkiej kaźni, którzy pracowali tu w katorżniczych warunkach, deweloper w najlepsze, bez żadnych skrupułów, stawia osiedle mieszkaniowe. Ale przecież ktoś w odpowiednim wydziale UMK musiał wydać na to zezwolenie, co jest kolejnym przykładem dyktatu deweloperów w naszym mieście, wszak niecka tak z pewnością zasługuje na przyznanie jej statutu miejsca pamięci. Podejrzewam, że przyszli mieszkańcy nie będą nawet poinformowani o tym fakcie, ale przecież historii nie da się zamieść pod dywan.

W rozdziale tym (rozdział VII – fot. nr: 60-71) po raz kolejny prezentuję też malowniczą dziś ruinę starej prochowni z czasów Twierdzy Kraków, która znajduje się na obszarze pomiędzy ulicą Swoszowicką (skrajem Lasu Bonarka), a przepaścią skalną dawnego kamieniołomu Libana (fot. nr: 64-69) oraz wspominam dawną kopalnię odkrywkową gliny w sąsiedztwie współczesnego CH Bonarka, dostarczającą kiedyś surowiec do pobliskiej cegielni (Bonarka), o której istnieniu wspomina już tylko stara tabliczka (fot. nr: 70-71). Po tych wyrobiskach zlokalizowanych w bliskości wyżej wspomnianego hipermarketu, kiedyś przemysłowej Bonarki: początkowo cementowni, potem fabryki nawozów sztucznych, pozostały dwa stawy, których genezy niełatwo się dziś domyślić.

Na terenie dawnego majątku rodziny Bemów na Woli Duchackiej w roku 2014 został wprowadzie utworzony park miejski, ale zwłaszcza sam dwór popada od tego czasu w ruinę, bo kwestia jego rewitalizacji, jak i przylegającego do niego terenu zielonego z pięknym stawem, jakoś nie może ruszyć z miejsca. Zmiany zachodzące na tym obszarze staram się konsekwentnie ukazywać (rozdział VIII – fot. nr: 73-74 i 79-94).

Na posesji przylegającej do nowego dworu Bemów przy ulicy Estońskiej, ale po przeciwnej stronie parku, przyszły deweloper dokonał masowej wycinki drzew, a przy tym zniszczył znajdujący się tu stawek. Spuszczona woda, która była zanieczyszczonym ściekiem, podtopiła teren parku i spowodowała pomór bytujących w tamtejszym stawie ryb, głównie karasi. Czy inwestor odtworzy stawek, do czego został zobowiązany, pokaże czas. „Krajobraz po bitwie” ukazują fot. nr: 75-78.

W rozdziale IX zaprezentowałem pokłosie rekonesansu po odchodzącym świecie dawnego Płaszowa we fragmentach wzdłuż: ulicy Krzywda, części ulicy Gromadzkiej powyżej ulicy Kuklińskiego oraz ulicy Wodnej (fot. nr: 102 -111). Niewiele jest takich miejsc w Krakowie, gdzie tak dobrze zachował się dawny klimat, dlatego znów tu powracam, by ukazać zachodzące zmiany.

Rozrastają się betonowe blokowiska wokół fragmentu ulicy Wielickiej przy pętli tramwajowej w starym Prokocimiu i przy wylocie ulicy Facimiech, te drugie powstające w miejscu dawnych zakładów produkujących zabawki przy ulicy Polonijnej. Przy ulicy Wielickiej 249 dogorywa stara chałupa, otoczona sadem, która pamięta czasy podmiejskie, podobnie jak sąsiadka spod nr 251.

Przy okazji rozbudowy blokowiska usytuowanego przy ulicy Górników 50-66, na skraju pętli tramwajowej i Parku Jerzmanowskich, znów mocno ucierpiała dawna aleja dojazdowa do majątku Wodzickich-Jerzmanowskich, która kiedyś wiodła od strony ulicy Wielickiej. By zabezpieczyć dojazd do placu budowy od strony kolejowych ogródków działkowych, została ona wyszczerbiona przez inwestora o kolejne drzewa. Migawki z tego rejonu, które również zawierają zdjęcia z terenu samego Parku oraz jego obrzeża, zebrałem w rozdziale X (fot. nr: 112-131).

Na końcu rozdziału dołączyłem jeszcze zdjęcia fortu nr 50 („Prokocim”), który nadal tkwi w stanie daleko posuniętej dewastacji na skraju wzniesienia Baranówka oraz jego przedpola (fot. nr: 132-137), gdzie w najbliższym czasie można się spodziewać dalszej rozbudowy dzielnicy mieszkalnej.

Szybkie zmiany zachodzą w zabudowie Piasków Wielkich. Szczególnie intensywna akcja budowlana ma miejsce na ich pograniczu z Rżąką. W rozdziale XI (fot. nr: 138-157) oprócz migawek z ulic: Szpakowej i Podedworze, gdzie można jeszcze stykać się z dawnymi klimatami, ukazuję właśnie rozbudowę nowo tworzącej się dzielnicy willowej na obszarze ograniczonym z grubsza ulicami: Obronną, Przewiewną, Czajną i Mokłą.

Z dawnej zabudowy tego rolniczego kiedyś terenu pozostała w zasadzie tylko dobiegająca końca swoich dni zagroda, usytuowana przy ulicy Przewiewnej, z jej ogromną stodołą (fot. nr: 148-150). Pochyla się ona coraz bardziej i można się tylko zastanawiać, kiedy się przewróci – jej stan fotografuję od lat.

Rozdział XII (fot. nr: 158-177) to przed wszystkim krótka dokumentacja zniszczeń, jakie zostały dokonane na rżących ugorach w dniu 25.02.2017, kiedy to wzdłuż ulicy Słona Woda nastąpiła masowa wycinka drzew. Inwestor przyszłego osiedla, którego budowa jest ciągle blokowana w sądzie, skorzystał z okazji jaką dawała niechlubnej pamięci „Ustawa Szyski” i bez skrupułów rozprawił się również ze starymi drzewami. Robiąc zdjęcia byłem zastraszany przez przedstawiciela inwestora nadzorującego pośpieszną wycinkę.

Pod koniec lutego i na początku marca praktycznie znikł też zagajnik sąsiadujący z ulicą Obronną. Zabudowa mieszkalna dawnych terenów rolniczych szybko się też rozszerza się kierunku ulic: Kosocickiej, Rżackiej i Obronnej (fot. nr: 173-177).

Pozostałości po rolniczych i ustronnych terenach Łagiewnik (rozdział XIII – fot. nr: 178-187) można jeszcze zaobserwować na obszarze pomiędzy ulicami: Do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia i Harcmistrza Stanisława Millana, gdzie w sąsiedztwie kościoła p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa i Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Zgromadzenia Sióstr Felicjanek znajdował się dawny folwark, który jest schowany za ceglanym murem. Przy ulicy Sobótka w stanie daleko posuniętej dewastacji nadal tkwi stara karczma łagiewnicka (fot. nr: 188-189).

Wielkie zmiany zachodzą na powierzchni pierwszego ze stawów osadowych po dawnej fabryce sody Solvay, graniczącym z Sanktuarium BM w Łagiewnikach, gdzie systematycznie jest rozbudowywane Centrum Jana Pawła II, przylegające do równie gigantycznej świątyni Papieża Polaka, a przy tym powstają nowe drogi dojazdowe, ulice: Totus Tuus i św. Brata Alberta (rozdział XIV – fot. nr: 190-197).

I na koniec krótki wypad na teren dawnych Rakowic (rozdział XV – fot. nr: 198-203), gdzie na styku z Czyżynami znajdują się pozostałości po dawnym lotnisku, które zaprzestało swojej działalności ponad pół wieku temu, a dziś jest systematycznie otaczane nową zabudową powstającą głównie wzdłuż ulicy Życzkowskiego. We fragmencie ulicy Ułanów w sąsiedztwie ulicy Fiołkowej zachowały się jeszcze domy o podmiejskim charakterze, które dają wyobrażenie o dawnym wyglądzie tej podkrakowskiej kiedyś wsi (została ona włączona w obręb miasta w roku 1941, jako XLIII dzielnica), a potem przedmieścia Krakowa.

Kraków szybko się zmienia, a jego dawne przedmieścia szybko tracą swój podmiejski koloryt, dlatego warto dokumentować ich pozostałości i zachodzące tam zmiany. Zapraszam do przejrzenia kolejnego albumu z tej serii, gdzie w miarę szczegółowe opisy staram się również zamieszczać bezpośrednio pod zdjęciami.

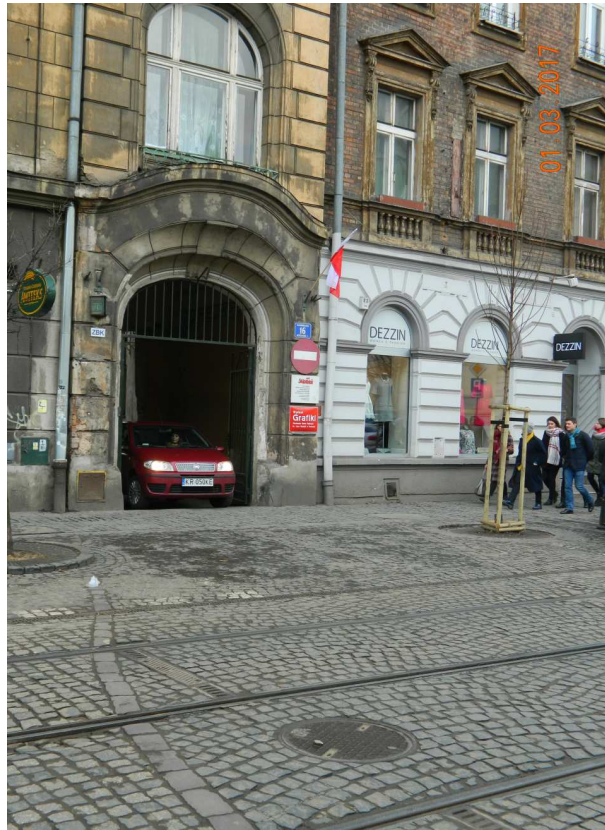
I. Piasek

Fot. nr 2. Niska zabudowa ulicy Karmelickiej o numerach: 13-17, która dobrze oddaje klimat z czasów galicyjskich.

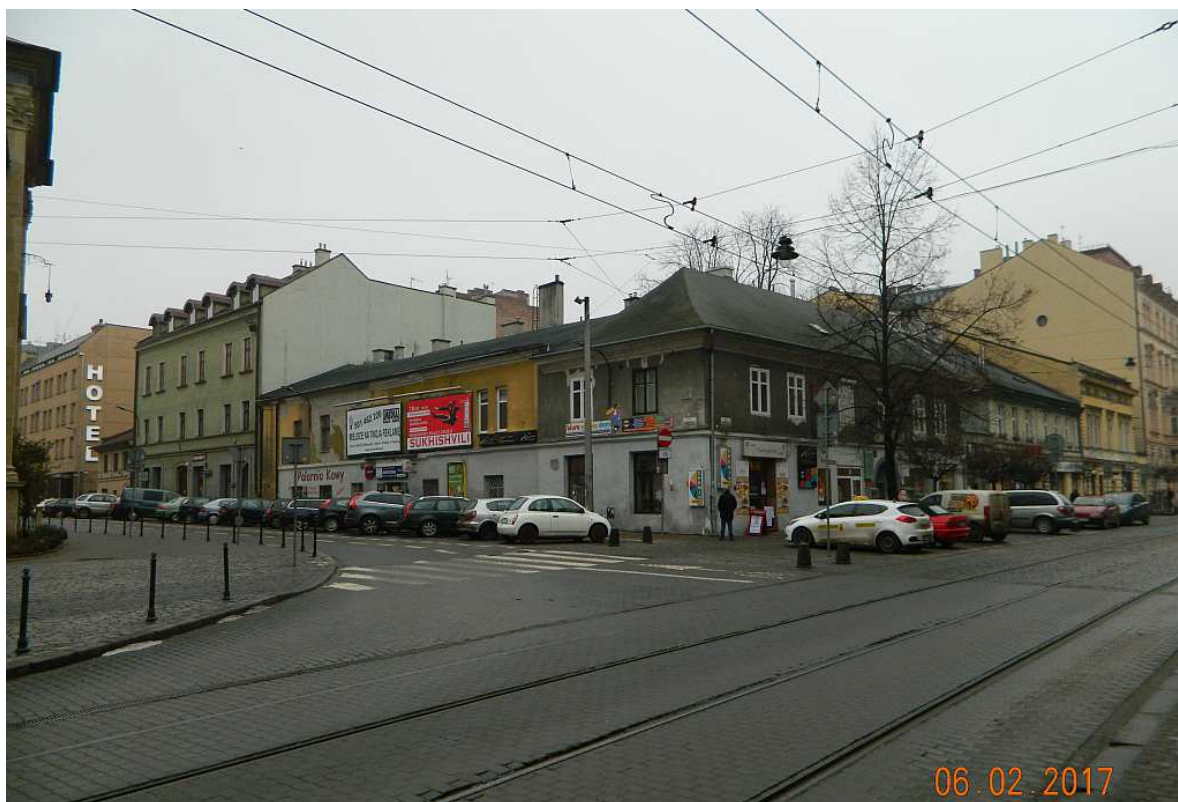
Fot. nr 3 (3-4). Pamiątka w narysie na jezdni po Młynówce Królewskiej, która przepływała od strony ulicy Łobzowskiej pomiędzy domami o numerach 15 i 17.

Fot. nr 4. Dalszy bieg Młynówki pomiędzy współczesnymi kamienicami o nr: 16 i 18.

Fot. nr 5. Kamienica nr 16, która powstała w latach 1910-1911 wg projektu Wawrzyńca Karselera. W miejscu bramy (po prawej) podążała Młynówka w stronę Dolnego Młyna.

Fot. nr 6. Kolejny przykład niskiej zabudowa dawnego przedmieścia Garbary w narożu ulic: Karmelickiej i Garbarskiej.

Fot. nr 7 (7-8). Dom z ulicy Garbarskiej 22, którego początek sięga roku 1826. Na jego tyłach płynęła Młynówka, która podążała od Górnego Młyna przy ulicy Łobzowskiej.

Fot. nr 8. Tabliczka, która być może pamięta jeszcze czasy sprzed Wielkiego Krakowa.

Fot. nr 9. Rzut okiem na budynki socjalne dawnych Krakowskich Zakładów Tytoniowych, które o dwóch dekad opustoszałe nie mogą się doczekać na dobrego gospodarza.

Fot. nr 10. W miejscu dawnego ogrodu przy ulicy Szujskiego 4 stoi już nieciekawy architektonicznie hotel, który wybudował miejscowy Caritas. Willa Wojczyńskich, usytuowana w głębi dawnego ogrodu, została całkowicie zasłonięta.

Fot. nr 11. Tablica pamiątkowa na ścianie budynku szkoły z ulicy Szujskiego 2, która przypomina kto był kiedyś fundatorem kapliczki Matki Boskiej z dzieciątkiem i właścicielem m.in. willi z ogrodem spod nr 4, gdzie dziś powstał hotel. Caritas, który przejął dawny majątek Antoniego Wojczyńskiego, ale nie uszanował jego zasług.

II. Zwierzyniec

Fot. nr 12. Schody wiodące z Alei Waszyngtona pod bastion nr V fortu Kościuszko, które zostały wykonane pół wieku temu, ale dziś jakby o nich zapomniano.

Fot. nr 13 (13-16). Trwa rekonstrukcja narysu i niektórych elementów kurtyny I-II fortu.

Fot. nr 14. Narys kurtyny I-II. Niestety bastion nr I (w tle) został całkowicie splantowany po II wojnie światowej.

Fot. nr 15 (15-16). Próba rekonstrukcji ściany wewnętrznej bastionu nr II.

Fot. nr 16. Dawna brama bastionu nr II, która zostanie odtworzona.

Fot. nr 17. Prace rekonstrukcyjne w sąsiedztwie bastionu nr III.

Fot. nr 18. Zadziwia praktyka wysokich cen dla osób podążających na szczyt Kopca. Kiedyś chodziło się tam gromadnie rodzinami, ale dziś taka przyjemność to już spory wydatek. 10 zł za bilet ulgowy to doprawdy gruba przesada. A przecież odwiedzanie Kopca to wspaniała lekcja historii dla młodzieży. Skąd te „nadęte” ceny?

Fot. nr 19. Rudawa przy dawnej drewnianej „ławie”, zwanej też „czerwonym mostkiem”, która od dekad znajduje się przy wylocie ulicy Ludmiły Korbutowej i łączy Wolę z Czarną Wsią. Kiedyś skracala drogę rolnikom podążającym z Woli do krakowskich targowisk.

Fot. nr 20 (20-23). Odchodzące do niebytu zabudowania zwierzynieckiej zagrody z ulicy Emaus 53/55.

Fot. nr 21.

Fot. nr 22. Dawny świat Zwierzyńca szybko zasnuwa gąszcz dzikiego wina i budynek ten jest ledwo widoczny z wału Rudawy.

Fot. nr 23. Plaskorzeźba nad wejściem do domu, która miała go strzec od nieszczęść.

III. Wola Justowska

Fot. nr 24 (24-27). Różne ujęcia pałacu Decjusza i jego urokliwego otoczenia, przed którym udanie został zrekonstruowany dawny mostek.

Fot. nr 25. Ten fragment Woli dobrze oddaje jej dawny klimat, który gwałtownie zanika.

Fot. nr 26. W latach 60-tych w willi tej znajdował się szpital dla chorych na gruźlice, a sam obiekt był bardzo zaniedbany.

Fot. nr 27.

Fot. nr 28 (28-30). Galeria rzeźby Bronisława Chromego w dawnej muszli koncertowej w Parku Decjusza, która powstała około połowy lat 60-tych, ale szybko przestała pełnić swoje funkcje i niszczała. W tym czasie grywały tu zespoły big-bitowe, m.in. Weseli Chłopcy i odbywały się wieczorne zabawy.

Fot. nr 29.

Fot. nr 30. Ekspozycja rzeźb w sąsiedztwie dawnej muszli.

Fot. nr 31. Zabudowania dawnego folwarku przy ulicy Kasztelańskiej w bliskości pałacu Decjusza.

Fot. nr 32. Zabudowany już skrajny fragment Wesołej Polany od strony Alei Kasztanowej.

Fot. nr 33 (33-37). Pomimo protestów i batalii sądowych rozpoczęła się budowa murowanego kościoła w miejscu dwukrotnie spalonych, drewnianych obiektów. Skansen praktycznie przestał istnieć kosztem rozbudowującej się parafii. A przecież to ona jest tutaj gościem, zaś skansen jest miastu bardzo potrzebny. Niestety nie udało się znaleźć nowego miejsca do jej funkcjonowania o co zabiegał były wojewoda Stanisław Kracik.

Fot. nr 34. Wieża nowego, murowanego kościoła od strony ulicy Panieńskie Skały.

Fot. nr 35.

Fot. nr 36. Beton wkracza na teren skansenu.

Fot. nr 37. Smutny widok od strony ulicy Cisowej.

Fot. nr 38. Kiedyś była tu ulubiona przez mieszkańców Krakowa Wesoła Polana. Dziś to już tylko zarośnięte przez chaszczę i pogrodzone siatkami zbocze. Serce się kraje na ten widok, gdy ma się w pamięci dawne jej dzieje.

Fot. nr 39. Wspomnienie kawiarenki Baba Jaga, która stała w tym miejscu jeszcze ćwierć wieku temu. Ostatnio pojawiła się realna szansa, że zostanie wiernie odbudowana.

Fot. nr 40 (40-41). Dawna zabudowa ulicy Starowolskiej. Tu pozostałości po dawno opuszczonym budynku spod nr 11.

Fot. nr 41. Domek pod nr 5, który jeszcze trwa, ale wokół już tylko współczesna zabudowa, która powstaje w ekspresowym wręcz tempie.

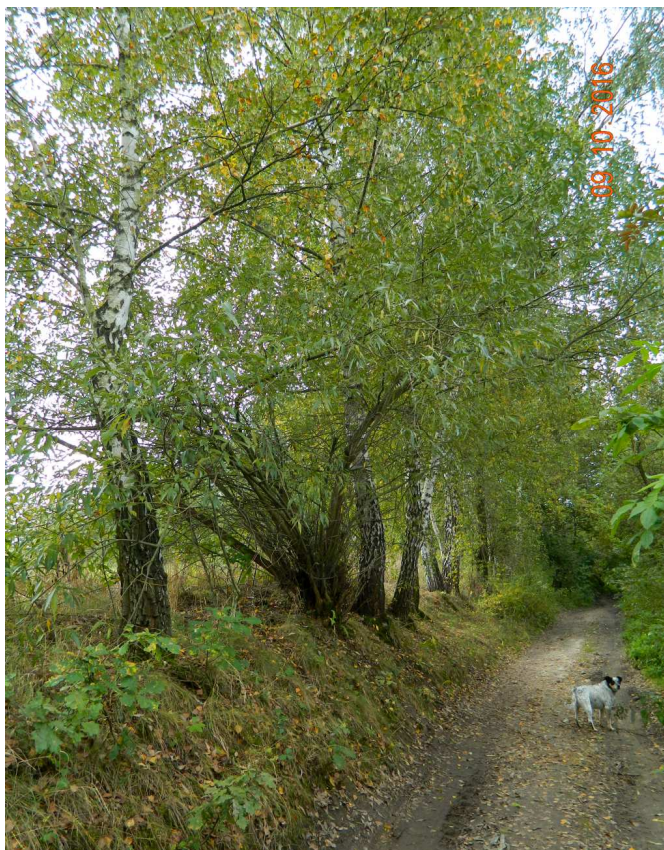
IV. Olszanica

Fot. nr 42. Ciągłe rolniczy krajobraz Olszanicy.

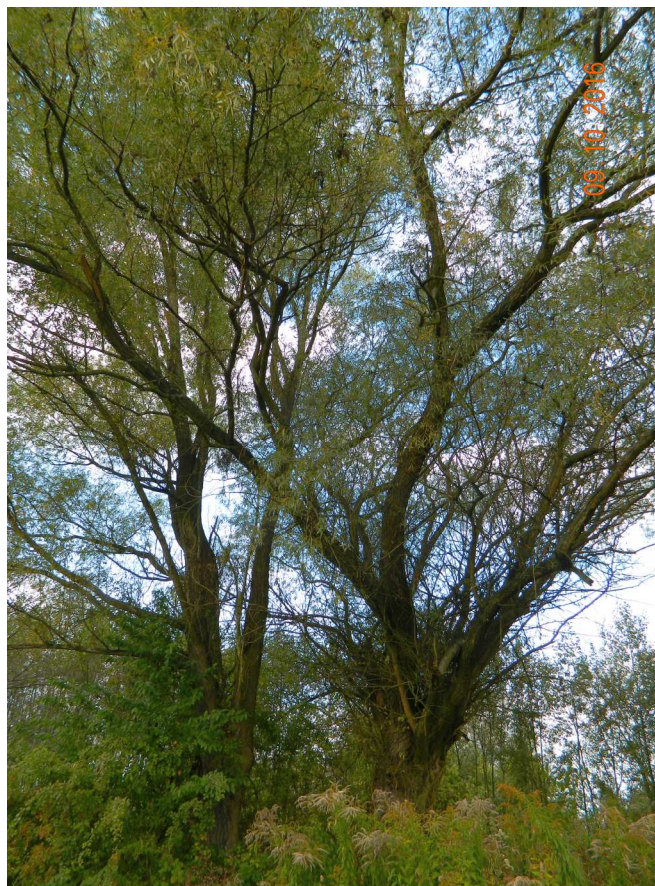
Fot. nr 43 (43-51). Błotnista, polna droga, obrosnięta rzadkimi dziś w okolicy Krakowa wierzbowymi szpalerami, które z ul. Rzepichy wiedzie do ostatnich jeszcze pól uprawnych.

Fot. nr 44. Takich polnych dróg coraz mniej w okolicach Krakowa, choć kiedyś zdobiły krajobraz na jego przedpolu.

Fot. nr 45.

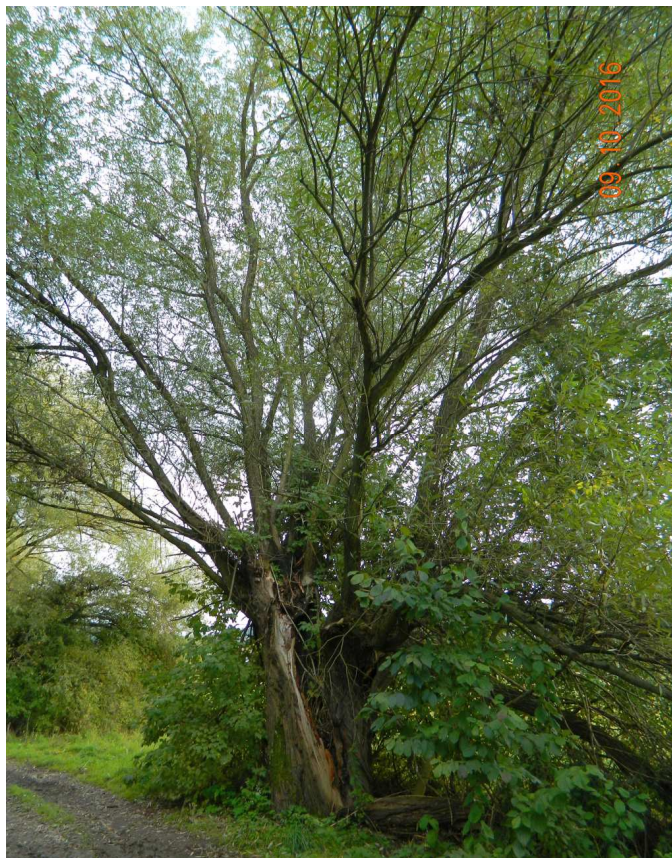
Fot. nr 46.

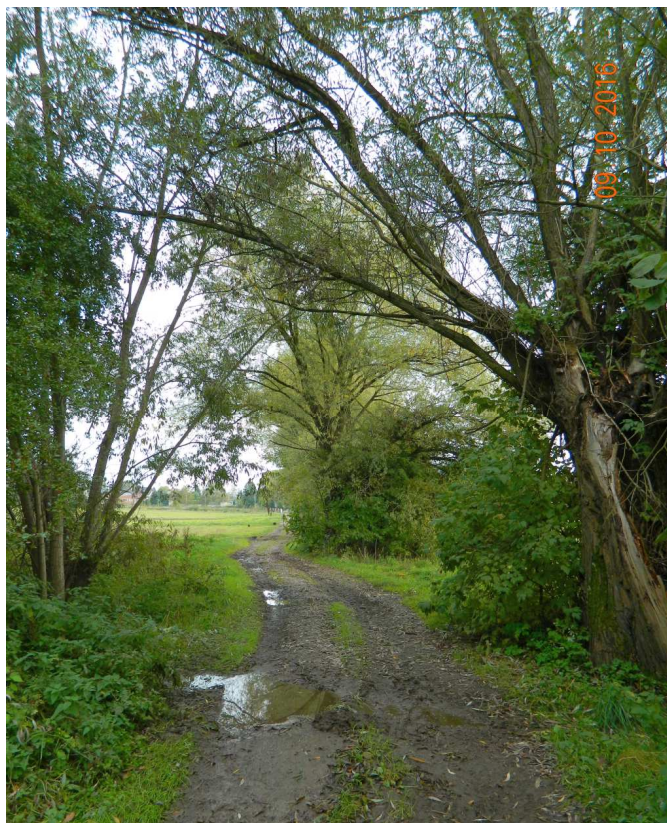
Fot. nr 47.

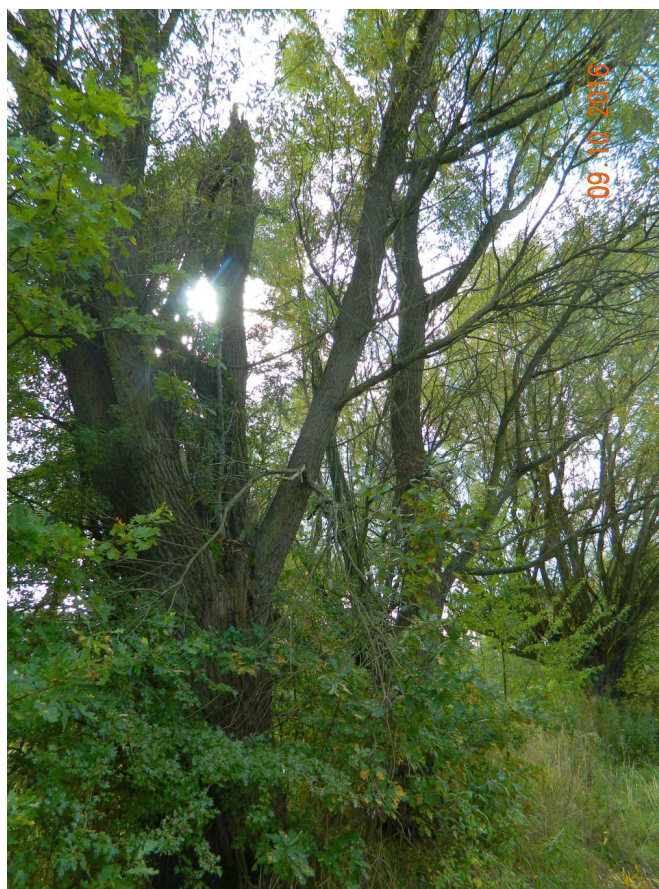
Fot. nr 48.

Fot. nr 49.

Fot. nr 50.

Fot. nr 51.

V. Zakrzówek

Fot. nr 52. Kontrast, który musi budzić sprzeciw. Betonowa konstrukcja kościoła Zmartwychwstańców, na kształt bunkra, przysłania historyczny widok na Wawel w ujęciu z zachodniego fragmentu Skał Twardowskiego.

Fot. nr 53. Trwa zabudowa końcowego odcinka ulicy Twardowskiego w miejscu zburzonego niedawno budynku socjalnego dawnego kamieniołomu spod nr 117.

VI. Pychowice

Fot. nr 54. Panorama Lasu Wolskiego (z prawej) i Bielan ponad zarastającym pychowickim stepem (na pierwszym planie), wzgórzem fortecznym w Bodzowie i Górką Kostrzewską (z lewej). Ujęcie z polnego fragmentu ulicy Skotnickiej, dawnej drogi fortecznej, która od fortów w Skotnikach wiodła do pięciu kawern zlokalizowanych w zboczach Górki Pychowickiej.

Fot. nr 55 (55-59). Porzucona już dawna zagroda z ulicy Skotnickiej 24, która od zawsze stała w szczerym polu. Jej los jest przesądzony.

Fot. nr 56. A jeszcze nie tak dawno chałupa ta była zamieszkała.

Fot. nr 57. Rozległa stodoła.

Fot. nr 58 (58-59). Ujęcia domu od strony Skotnik.

Fot. nr 59.

VII. Podgórze

Fot. nr 60 (60-63). Trwa zabudowa niecki dawnego kamieniołomu miejskiego przy ulicy Jerozolimskiej, gdzie w czasie II wojny światowej katorżniczo pracowali więźniowie z pobliskiego KL Płaszów. Dla deweloperów nie ma jednak świętości. Nikt nie zdobył się na zamieszczeniu tu bodaj niewielkiej tablicy informującej o historii tego miejsca.

Fot. nr 61.

Fot. nr 62.

Fot. nr 63. Dobrze, że póki co został oszczędzony piec do wypalania wapna w dawnym wapienniku (na pierwszym planie).

Fot. nr 64 (64-69). Romantyczna dziś ruina dawnej prochowni w sąsiedztwie ulicy Swoszowickiej, na skraju kamieniołomu Libana.

Fot. nr 65.

Fot. nr 66.

Fot. nr 67.

Fot. nr 68.

Fot. nr 69. Ujęcie od strony kamieniołomu Libana.

Fot. nr 70 (70-71). Teren dawnej kopalni gliny przy cegielni Bonarka. W tle CH Bonarka, powstałe w miejscu dawnej fabryki nawozów sztucznych i nowo powstające tu biurowce.

Fot. nr 71. Wspomnienie kopalni gliny, po której pozostały tylko stawy poeksploatacyjne. Współczesne spojrzenie z ulicy Przyjaźni Polsko-Węgierskiej ponad terenem dawnego wyrobiska, które służyło potrzebom produkcyjnym pobliskiej cegielni Bonarka.

VIII. Wola Duchacka

Fot. nr 72. Fragment podmiejskiej zabudowy ulicy Wielickiej o nr: 105-111, który niebawem zniknie. To styk: Woli Duchackiej, Płaszowa i Podgórza.

Fot. nr 73 (73-74). Ruina zabudowania gospodarczego folwarku Bemów przy ulicy Estońskiej, zlokalizowana naprzeciw nowego dworu Bemów, gdzie dziś mieści się przedszkole samorządowe.

Fot. nr 74.

Fot. nr 75 (75-78). Wykarczowany teren i zniszczony staw w sąsiedztwie posesji przy ulicy Estońskiej 2a, naprzeciw starego dworu Bemów. To kolejny „owoc” tzw. „Ustawy Szyszki” na terenie Krakowa.

Fot. nr 76.

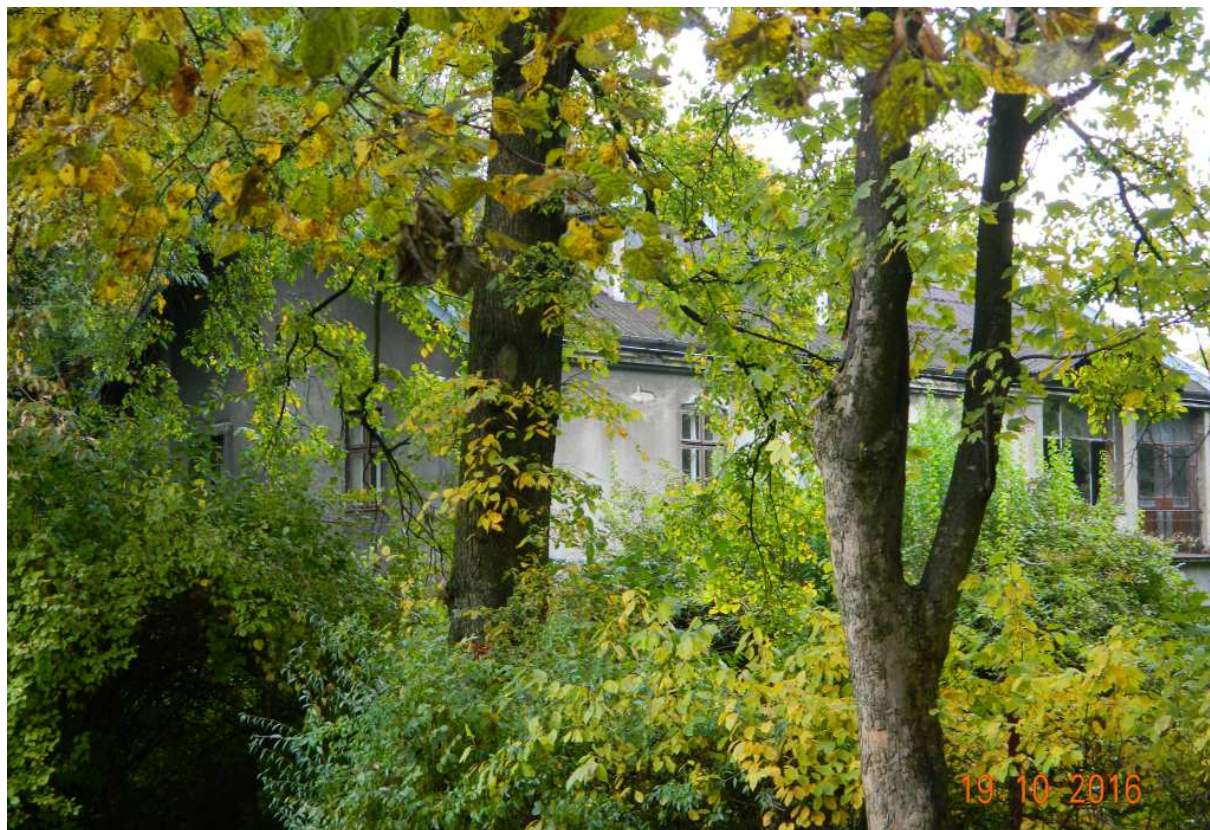
Fot. nr 77. Woda z tego oczka wodnego została spuszczone przez dewelopera, co spowodowało wylew większego stawu na teren Parku Duchackiego, a ponadto zatrucie w nim ryb, bo był to niestety typowy ściek.

Fot. nr 78. „Krajobraz po bitwie”.....

Fot. nr 79. Opuszczone już podwórkó przed starym dworem Bemów.

Fot. nr 80(80-91). Różne ujęcia starego dworu Bemów (formalnie) z ul. Mochnackiego 71

Fot. nr 81 (81-83). Fasada dworu.

Fot. nr 82.

Fot. nr 83.

Fot. nr 84 (84-85). Ruina budynku gospodarczego, prawdopodobnie dawnej wozowni, przylegającego do dworu z prawej strony.

Fot. nr 85.

Fot. nr 86. Ściana boczna dworu od strony ulicy Estońskiej.

Fot. nr 87 (87-89). Widoki tylnej części dworu od strony parku.

Fot. nr 88.

Fot. nr 89.

Fot. nr 90 (90-91). Część gospodarcza dawnego dworu Bemów, kiedyś zapewne wozownia, w ujęciach od strony ulicy Albańskiej.

Fot. nr 91.

Fot. nr 92 (92-93). Ruina kolejnego zabudowania gospodarczego w sąsiedztwie ulicy Albańskiej.

Fot. nr 93.

Fot. nr 94. Odchaszczony przez ZZM fragment Parku od strony ulicy Albańskiej.

Fot. nr 95 (95-96). Współczesna zabudowa początkowego odcinka ulicy Wolności.

Fot. nr 96.

Fot. nr 97. Relikt dawnej zabudowy Woli Duchackiej z naroża ulic: Szukiewicza 7 i Lubuskiej.

IX. Płaszów

Fot. nr 98 (98-100). Trwa zabudowa terenów na przedpolu Bagrów na styku ulic: Koziej i Bagrowej. Betonowa pętla wokół Bagrów szybko się zaciska. Na szczęście wokół tego zbiornika został utworzony park Bagry Wielkie, co uchroni przed dalszym betonowaniem resztki wolnej przestrzeni, której niestety pozostało niewiele.

Fot. nr 99.

Fot. nr 100.

Fot. nr 101 (101-104). Dawna zabudowa starego Płaszowa wzdłuż ulicy Krzywda.
 Fot. nr: 101-103 – podmiejski dom z ulicy Krzywda 37.

Fot. nr 102.

Fot. nr 103.

Fot. nr 104. Niska zabudowa ulicy Krzywda pod nr: 33-35.

Fot. nr 105 (105-110). Dawna zabudowa fragmentu ulicy Gromadzkiej powyżej ulicy Krzywda. Tu kamieniczka z ulicy Gromadzkiej 53, do niedawna najwyższa w okolicy.

Fot. nr 106. Dom z ulicy Gromadzkiej 63.

Fot. nr 107. Nadbudowany w okresie międzywojennym dom z ulicy Gromadzkiej 69.

Fot. nr 108. Zabudowa ulicy Gromadzkiej spod nr 79.

Fot. nr 109. Dawny budynek kolejowy z ulicy Żołnierskiej 62.

Fot. nr 110. Podmiejski oryginał z ulicy Wodnej 38. Należy wątpić, że przetrwa w takim stanie.

Fot. nr 111. Fragment niskiej zabudowy ulicy Wodnej za torami kolejowymi, od strony ulicy Wielickiej.

X. Prokocim

Fot. nr 112(112-114). Ostatnie chyba chwile podmiejskiego domku z ulicy Wielickiej 249.

Fot. nr 113.

Fot. nr 114.

Fot. nr 115 (115-116). Podmiejski domek spod nr 251 ukryty za współczesną zabudową.

Fot. nr 116. Tyle daje się uchwycić z ulicy Wielickiej.

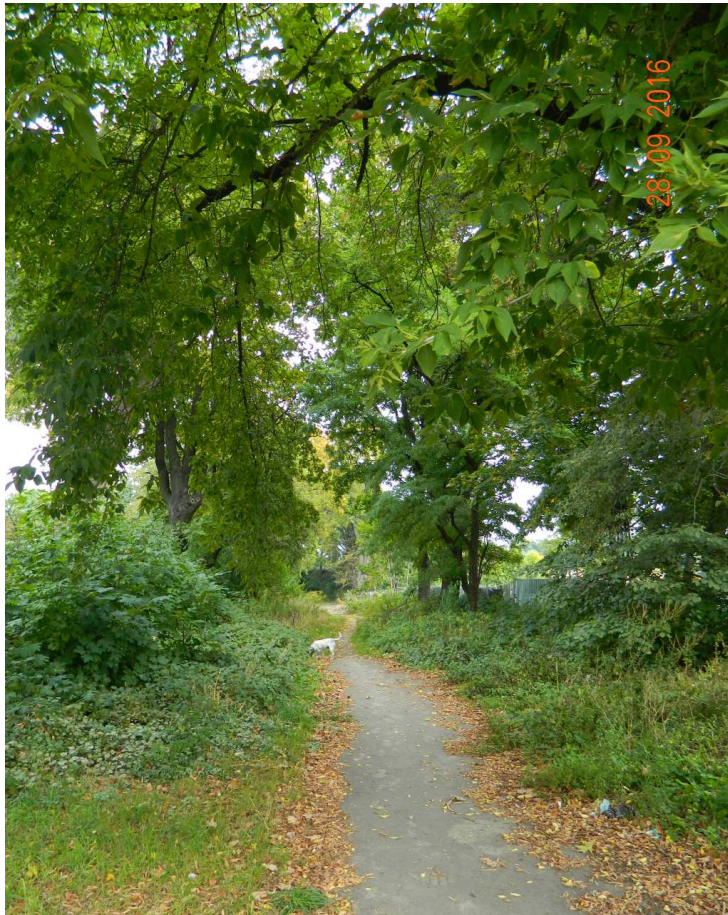
Fot. nr 117 (117-118). Widoki na nowe blokowisko, które powstało w miejscu dawnych zakładów z ulicy Polonijnej, produkujących zabawki.

Fot. nr 118. Ujęcie z pętli tramwajowej w starym Prokocimiu.

Fot. nr 119. Nowe blokowisko z ulicy Górników 50-66, które powstało gruncie sprzedanym przez Augustianów, w miejscu ogródków działkowych, a z lewej ruszająca właśnie budowa nowego kompleksu mieszkalnego pod nr: 68-70.

Fot. nr 120 (120-124). Co pozostanie z tej mocno przerzedzonej już, ale nadal pięknej alei dojazdowej do dawnego majątku Jerzmanowskich, wiodącej kiedyś z ulicy Wielickiej, gdy obok powstanie wielkie blokowisko?

Fot. nr 121. By uzyskać dostęp do placu budowy inwestor musiał wyciąć kilka drzew.

Fot. nr 122.

Fot. nr 123.

Fot. nr 124.

Fot. nr 125 (125-127). Rządcówka przy dawnym majątku Jerzmanowskich z ulicy Górników 29. Dziś jest to już niemal ruina.

Fot. nr 126.

Fot. nr 127. Widok od strony kaplicy księży Augustianów.

Fot. nr 128. Widok spod kaplicy Augustianów na Park Jerzmanowskich.

Fot. nr 129 (129-130). I pomyśleć, że jeszcze nie tak dawno w tym miejscu gościły ogródki działkowe. Teraz gigantyczne blokowisko z ulicy Górników 50-66 wręcz wlewa się na teren Parku Jerzmanowskich na styku z placem zabaw.

Fot. nr 130.

Fot. nr 131. Widok z obrzeża Parku w stronę blokowiska przy ulicy Nad Potokiem.
Po prawej stronie ruina chałupa z (dawnej) ulicy Jesiennej 5.

Fot. nr 132. Wolny (jeszcze) od zabudowy skraj Prokocimia na wzgórzu Baranówka w sąsiedztwie ulic: Medycznej i Badurskiego oraz fortu nr 50.

Fot. nr 133 (133-137). Kilka ujęć fortu nr 50 („Prokocim”), który zajmuje skrajny fragment wzgórza Baranówka. Tu jego przedpole od strony biblioteki UJ.

Fot. nr 134 (134-135). Koszary przy bramie wjazdowej.

Fot. nr 135. Brama wjazdowa i dawne stanowisko ckm, z którego dawno już wypruto metalową osłonę.

Fot. nr 136. Fosa od czoła fortu.

Fot. nr 137. Boczna fosa biegnąca wzdłuż ulicy Kostaneckiego.

XI. Piaski Wielkie

Fot. nr 138. Trwający jeszcze, niczym samotna wyspa pośród szybko powstającej obok zabudowy blokowej i willowej, podmiejski domek z ulicy Szpakowej 3.

Fot. nr 139. Kapliczka św. Floriana u wylotu ulicy Sadka do Szpakowej. Kiedyś, ponad 30 lat temu, stała ona na styku ulic: Podedworze i Szpakowej, lecz została przesunięta w nowe miejsce w związku z rozpoczęciem w tym czasie budowy szpitala podgórskiego.

Fot. nr 140. Po zaniechanym, dawnym szpitalu podgórskim pozostała już tylko ruina spalarni odpadów. Dziś w tym miejscu rozbudowuje się blokowisko przy ulicy Bochenka.

Fot. nr 141. Pozostałości starej zagrody rolniczej z ulicy Podedworze 17.

Fot. nr 142. Kapliczka na brzegu Drwinki przy styku ulic: Podedworze i Mokrej.

Fot. nr 143. „Staropolski Dwór”, kiedyś obiekt należący do rodziny Marchwickich, z ulicy Podedworze 30.

Fot. nr 144. Parkowe otoczenie dworu Marchwickich.

Fot. nr 145. Resztki dawnego sadu w bliskości dworu Marchwickich. W tle kościół parafialny przy ulicy Cechowej.

Fot. nr 146. Kościół parafialny dla Piasków Wielkich z naroża ulic: Cechowej i Niebieskiej, zapóźniony przykład eklektyzmu z początku lat 20-tych XX wieku.

Fot. nr 147. Zarastające dawne pola uprawne wzdłuż polnej kiedyś ulicy Do Luboni. A z lewej topole na skraju cmentarza.

Fot. nr 148 (148-150). Współczesny widok na zabudowę peryferyjnej ulicy Przewiewnej, gdzie zachowały się ostatnie relikty rolniczej zabudowy tej części Piasku.

Fot. nr 149. Stara zagroda przy ulicy Przewiewnej, która już od dawna stoi pusta i szybko chyli się ku upadkowi.

Fot. nr 150. Widok na ulicę Przewiewną od strony potoku Drwinka. Na pierwszym planie wolna jeszcze przestrzeń danych pól uprawnych, która niebawem zostanie zabudowana.

Fot. nr 151 (151-157). Trwa rozbudowa dzielnicy willowej na dawnych polach uprawnych Piasków Wielkich w rejonie ulic: Obronnej, Przewiewnej, Czajnej i Mokrej. Tu szybko rozrastające się wille we fragmencie ulicy Obronnej w bliskości ulicy Przewiewnej.

Fot. nr 152 (152-153). Zabudowa fragmentu ulicy Czajnej o numerach: 16-16d w ujęciach od strony ulicy Mokrej. W tle szybko rozbudowujące się blokowisko wokół ulicy Bochenka.

Fot. nr 153.

Fot. nr 154 (154-157). Widoki od strony ulicy Czajnej w kierunku „akademików” UJ, usytuowanych na wzgórzu Baranówka przy ulicy Badurskiego 13-17.

Fot. nr 155

Fot. nr 156.

Fot. nr 157.

XII. Rżąka

Fot. nr 158 (158-160). Krajobraz wzdłuż ulicy Słona Woda, gdzie w dniu 25.02.2017 dokonano masowej wycinki drzew. Zdjęcia tuż sprzed rzezi.

Fot. nr 159.

Fot. nr 160. Zagajnik w bliskości stawu.

Fot. nr 161 (161-165). Krajobraz wzdłuż ulicy Słona Woda po wycince drzew.
Trudno tu o komentarz.....Ustawa Szyszki doprowadziła do podobnych rzezi w wielu miejscach Krakowa.

Fot. nr 162.

Fot. nr 163.

Fot. nr 164.

Fot. nr 165.

Fot. nr 166. Widok znad większego z rzędkich stawów, który jest zlokalizowany pośrodku ulicy Słona Woda, w stronę placu budowy centrum AM przy ulicy Jakubowskiego.

Fot. nr 167. Widok na plac budowy centrum medycznego AM w ujęciu od strony ulicy Kosocickiej.

Fot. nr 168 (168-172). Coraz mniej widoczny, jeszcze do niedawna samotny domek z ulicy Obronnej 23a i jego urokliwe otoczenie, które szybko zarosło.

Fot. nr 169.

Fot. nr 170.

Fot. nr 171.

Fot. nr 172.

Fot. nr 173 (173-174). Rozpoczęła się zabudowa przedpola ulicy Rżackiej we fragmencie pomiędzy ulicami: Hallera i Obronną – widoki od strony rżackich ugorów.

Fot. nr 174.

Fot. nr 175 (175-176). Splantowany ugór w sąsiedztwie ulicy Obronnej (w tle), gdzie rozrasta się zabudowa willowa. Z prawej las, który praktycznie znikł pod koniec lutego 2017 roku; wkrótce i tutaj rozszerzy się zabudowa willowa. Widoki od strony większego ze stawów.

Fot. nr 176.

Fot. nr 177. Lasek znika, a jego kosztem od strony ulicy Obronnej rozrasta się nowa zabudowa.

XIII. Łagiewniki

Fot. nr 178. Wzdłuż ulicy Do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w kierunku Centrum Jana Pawła II (w tle) w przededniu Światowych Dni Młodzieży.

Fot. nr 179. Mur dawnego folwarku kościelnego rozciągający się wzdłuż współczesnej ulicy Do Sanktuarium BM.

Fot. nr 180 (180-181). Widoki miejsca kultu bł. Faustyny z ulicy Do Sanktuarium BM.

Fot. nr 181. Obrazek sprzed Światowych Dni Młodzieży.

Fot. nr 182 (182-183). Rolniczy skrawek dawnego folwarku (zapewne sióstr Felicjanek) na przedpolu kościoła p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa – widoki z ulicy Do Sanktuarium BM.

Fot. nr 183.

Fot. nr 184 (184-185). Dzika dolinka na przedpolu kościoła p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa. Widoki od strony ulicy Tadeusza Motarskiego.

Fot. nr 185. Puszczański klimat, który daje wyobrażenie o tym dawnym odludziu.

Fot. nr 186. Kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ulicy Millana 23.

Fot. nr 187. Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Felicjanek przy ulicy Stanisława Millana 15.

Fot. nr 188 (188-189). Stara karczma łagiewnicka z ulicy Sobótka 17, która daje wyobrażenie o dawnym wyglądzie i klimacie tego przedmieścia.

Fot. nr 189. Widok od strony ulicy Witosa.

XIV. Borek Fałęcki

Fot. nr 190. Widoki z ulicy Do Sanktuarium BM na Centrum Jana Pawła II i zbocza dawnego stawu osadowego (pierwszego z trzech) po fabryce Solvay, na którego powierzchni ten zespół architektoniczny powstał.

Fot. nr 191. Wzdłuż ulicy Totus Tuus i rzeki Wilgi. Tu widok od strony Łągiwnik.

Fot. nr 192 (192-195). Kompleks Centrum Jana Pawła II. Tu widok z nowego ronda na styku rozbudowujących się ulic: Totus Tuus i św. Brata Alberta.

Fot. nr 193. Niemal ukończony fragment kompleksu zabudowań Centrum Jana Pawła II. Widok od strony ulicy Totus Tuus i rzeki Wilgi.

Fot. nr 194 (194-195). Centrum Jana Pawła II w ujęciach od strony drugiego z dawnych stawów osadowych, zlokalizowanego po drugiej stronie Wilgi.

Fot. nr 195. Ponad doliną Wilgi.

Fot. nr 196 (196-197). Ujęcia ponad „przełomem” Wilgi. Tu w stronę ulicy Herberta.

Fot. nr 197. W stronę Borku Fałęckiego i ulicy Marcika.

XV. Rakowice

Fot. nr 198 (198-199). Ujęcia wzdłuż pasa startowego dawnego lotniska Czyżyny-Rakowice, które powstało niewiele ponad 100 lat temu. Tu widok w stronę Mistrzejowic.

Fot. nr 199. Widok w stronę Czyżyn i ulicy Życzkowskiego.

Fot. nr 200 (200-203). Dawna zabudowa Rakowic wzdłuż ulicy Ulanów

Fot. nr 201. Dawny klimat ulicy Ulanów.

Fot. nr 202. Pokryta bluszczem ruina drewnianego domu na styku ulic: Ułanów i Fiołkowej.

Fot. nr 203. Podmiejskie domy z ulicy Ułanów 35 i 37 w klimacie dawnego przedmieścia.

Załącznik

**Moje opracowania dostępne w zasobach
Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej www.mbc.malopolska.pl
i Europeany www.europeana.eu
oraz artykuły opublikowane na łamach Głosu
Wielickiego www.wielicki.glos24.pl**

LESZEK GRABOWSKI

e-mail: leszek.grabowski@interia.pl

Facebook: <http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>

Na wzniesieniu nad dawnym kamieniołomem Libana.
W tle Kopiec Krakusa i Mój Kraków.

A. Opracowania dotyczące Krakowa

A.1. Wspomnienia

1. Obraz Krakowa lat 60-tych we wspomnieniach z dzieciństwa.
Edycja XVII.
www.mbc.malopolska.pl/publication/9505
2. Moja przygoda z Technikum Energetycznym w Krakowie w latach 1968-73. Edycja VII skorygowana.
www.mbc.malopolska.pl/publication/11376

A.2. Fotografie archiwalne

1. Kraków i jego okolice w fotografii z lat 1987-1992
www.mbc.malopolska.pl/publication/14924
2. Kraków i Małopolska w fotografii z końca XX-go wieku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15759

A.3. Albumy o Krakowie

I. Współczesny Kraków w klimacie z fotografii Ignacego Kriegera.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67812
2. Część II. Kazimierz, Stradom i Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67991
3. Część III. Obrzeża Starego Miasta i dawne przedmieścia.
Kleparz, Biały Prądnik, Krowodrza, Piasek, Nowy Świat, Zwierzyniec i Półwie, Dębiki, Wesoła, Grzegórzki, Wola Duchacka, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68137
4. Część IV. Uzupełnienia. Śródmieście, Piasek, Wesoła, Stradom, Kazimierz i Podgórze. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70812
5. Część V. Uzupełnienia– krakowski kalejdoskop. Śródmieście, Kleparz, Wesoła, Piasek, Nowy Świat, Półwie i Zwierzyniec, Stradom, Kazimierz, Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73718

A.4. Kraków i jego okolice na rodzinnych slajdach z lat 1983-1992.

1. Część I. Lata 1983-1988
www.mbc.malopolska.pl/publication/97893
2. Część II. Kraków - lata 1989-1992.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97894
3. Część III. Okolice Krakowa - lata 1989-1992.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97895

II. Podglądanie starego Krakowa.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście. Wokół Rynku Głównego.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85312
2. Część II. Zabytkowe Śródmieście. Dawny Okół i jego przedpole.
Kwiecień 2009 – lipiec 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/85468
3. Część III. Wawel i jego okolice, Stradom i Kazimierz.
Kwiecień 2009 – sierpień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85469
4. Część IV. Podgórze. Przekrój przez rok 2009.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85470
5. Część V. Podgórze. Sierpień 2010 – czerwiec 2013. Kamieniołom Libana w marcu 2003.
www.mbc.malopolska.pl/publication/87313
6. Część VI. Dawna IV dzielnica Piasek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99083
7. Część VII. Dawna IV dzielnica Piasek (c.d.)
www.mbc.malopolska.pl/publication/99084

III. Dawne przedmieścia Krakowa - ulatująca przeszłość.

1. Część I. Bieżanów, Prokocim, Wola Duchacka. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17690
2. Część II. Piaski Wielkie, Kurdwanów, Jugowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17691
3. Część III. Zakrzówek, Dębники, Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17692
4. Część IV. Zwierzyniec i Półwie, Przegorzały, Wola Justowska, Czarna Wieś i Kawitory.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17693
5. Część V. Łęg, Mogiła, Krzesławice, Bieńczyce. Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/17694
6. Część VI. Uzupełnienia: Prokocim, Wola Duchacka, Rząka, Piaski Wielkie, Ludwinów, Zakrzówek, Dębники i Mogiła. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/18158
7. Część VII. Bronowice Małe i Wielkie, Krowodrza i Biały Prądnik.
Edycja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/18408
8. Część VIII. Płaszów, Kosocice i Rajsko.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21255
9. Część IX. Uzupełnienia (cd): Bieńczyce, Mogiła, Łęg, Prokocim, Wola Duchacka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21256

10. Część X. Kobierzyn i Skotniki, Tyniec i Pychowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/19616
11. Część XI. Spacer po południowych i zachodnich obrzeżach Krakowa. Mogiła, Bieżanów, Prokocim i Piaszki Wielkie, Wola Duchacka i Kurdwanów, Swoszowice i Jugowice, Łagiewniki, Zakrzówek, Czarna Wieś i Bronowice Małe, Nowa Wieś i Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21229
12. Część XII. Biały Prądnik (c.d.), Czerwony Prądnik, Czyżyny, Rakowice, Mistrzejowice, Zesławice, Grębałów, Bieńczyce (c.d.), Krzesławice (c.d.) i Piaszki Wielkie (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/21261
13. Część XIII. Uzupełnienia: Bieżanów, Rajska, Swoszowice, Łagiewniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21479
14. Część XIV. Uzupełnienia: Mogiła, Krzesławice, Rakowice (Wieczysta) i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/22312
15. Część XV. Czarna Wieś i Kawior, Wola Justowska i Las Wolski, Półwieś Zwierzynieckie, Zwierzyniec oraz Dębiki i Zakrzówek w zimowej szacie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/29478
16. Część XVI. Mogiła (cd), Bronowice Małe (cd), Łobzów, Zakrzówek (c.d.) i Skotniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45001
17. Część XVII. Górka Narodowa, Witkowice i Biały Prądnik. Mini dodatek- przykłady dawnego budownictwa wiejskiego z terenu Ziemi Krakowskiej i Polski Południowej.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45002
18. Część XVIII. Zwierzyniec (Salwator), Wola Duchacka, Pychowice, Bodzów i Kostrze, Rząka. Krakowskie i podkrakowskie krajobrazy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45003
19. Część XIX. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy: Bonarka, Płaszów i Podgórze, Prokocim Stary i Nowy, Rząka, Krzyszkowice, Kosocice i Piaszki Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40795
20. Dawne przedmieścia Krakowa – ulatująca przeszłość (część XX). Stara Mogiła, Mydlniki, Chełm i Wola Justowska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40794
21. Część XXI. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Łęg, Dębiki, Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56790
22. Część XXII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Wola Duchacka, Piaszki Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56791
23. Część XXIII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Zwierzyniec (Salwator i Sikornik) i Las Wolski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56792

24. Część XXIV. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.). Rybitwy, Płaszów, Rząka, Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56962
25. Część XXV. Wola Duchacka, Płaszów, Łagiewniki i Małe Bronowice (c.d.)
www.mbc.malopolska.pl/publication/57115
26. Część XXVI. Wola Duchacka, Prokocim, Zwierzyniec, Czarna Wieś i Wola Justowska. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/58236
27. Część XXVII. Grzegórzki, Dąbie, Płaszów, Jugowice i Swoszowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58645
28. Część XXVIII. Jesienny rekonesans po południowych przedmieściach Krakowa – Płaszów, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59327
29. Część XXIX. Jesienny rekonesans po ginącym świecie: Ludwinowa, Zakrzówka i Dębnik.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59513
30. Część XXX. Zimowa sceneria dawnych przedmieść Krakowa: Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Bielany, Dębники i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60647
31. Część XXXI. Łobzów, Krowodrza, Zakrzówek, Pychowice, Łagiewniki i Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60781
32. Część XXXII. Zwierzyniec, Czarna i Nowa Wieś oraz Łobzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61316
33. Część XXXIII. Sikornik, Las Wolski, Bielany i Przegorzały.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61317
34. Część XXXIV. Stary Prokocim, Piaski Wielkie (Świątniki, Podedworze i Podlesie), Wola Duchacka, Rząka, obrzeże Płaszowa i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/61318
35. Część XXXV. Wola Duchacka, Kosocice i Barycz, Płaszów, Rybitwy, Bieńczyce i Olsza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61336
36. Część XXXVI. Wiosenny rekonesans po południowych obrzeżach miasta. Płaszów (Bagry), Stary Prokocim, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Kosocice, Łagiewniki, Zakrzówek, Dębники, Półwsie i Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/64127
37. Część XXXVII. Wola Justowska i Las Wolski, Półwsie i Zwierzyniec, Łagiewniki, Jugowice, Rajska i Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66308
38. Część XXXVIII. Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66767
39. Część XXXIX. Borek Fałęcki, Bonarka, Dębники, Zakrzówek, Półwsie i Zwierzyniec, były Obóz Koncentracyjny Płaszów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66868

40. Część XL. Czyżyny, Rybitwy i Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68644
41. Część XLI. Warszawskie, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Półwie i Zwierzyniec, Kurdwanów i Borek Fałęcki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70183
42. Część XLII. W zimowej scenerii Pleszowa i Mogiły.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70187
43. Część XLIII. W jesiennej i zimowej scenerii: Woli Duchackiej, Piasków Wielkich i Rząki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71271
44. Część XLIV. W jesiennym i zimowym klimacie Prokocimia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71272
45. Część XLV. Płaszów, Olsza i Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71485
46. Część XLVI. Raz jeszcze Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72226
47. Część XLVII. Wzdłuż tradycyjnego Zakrzówka i wokół Skał Twardowskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72227
48. Część XLVIII. Krowodrza, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec i Sikornik, Wola Justowska i Las Wolski, Dębniaki, Zakrzówek, Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74740
49. Część XLIX. Podgórze – okolice Bonarki i kamieniołom Libana, teren KL Płaszów na skraju Woli Duchackiej, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Jugowice, Kurdwanów, Kosocice, Rajsko i Barycz.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74741
50. Część L. Borek Fałęcki, Kobierzyn, Skotniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75164
51. Część LI. Stary Płaszów i Bagry, Prokocim, Bieżanów, Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75857
52. Część LII. Zakrzówek i Skały Twardowskiego, Wola Duchacka, teren dawnego KL Płaszów i jego obrzeże, Podgórze – Kopiec Krakusa, Mały Płaszów i Rybitwy, Bieżanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/75587
53. Część LIII. Krakowski kalejdoskop: Zakrzówek, Borek Fałęcki, Łagiewniki, Kurdwanów, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77977
54. Część LIV. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś i Zwierzyniec
www.mbc.malopolska.pl/publication/79758
55. Część LV. Zakrzówek, Ludwinów, Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/79759
56. Część LVI. Krowodrza, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/87312

57. Część LVII. Krzesławice, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów
www.mbc.malopolska.pl/publication/88010
58. Część LVIII. Łagiewniki, Płaszów, (Przedmieście) Warszawskie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88763
59. Część LIX. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko
www.mbc.malopolska.pl/publication/88764
60. Część LX. Wola Justowska, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Nowy Świat (Kossakówka), Dębniaki, Zakrzówek, Bodzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89855
61. Część LXI. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89856
62. Część LXII. Mogiła, Rakowice, Grzegórzki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90406
63. Część LXIII. Przegorzały, Podgórze, Kosocice, Rajsko i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90405
64. Część LXIV. Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Łagiewniki, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92610
65. Część LXV. Łobzów, Bronowice Wielkie, Czarna Wieś, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Nowy Świat, Dębniaki, Zakrzówek, Kobierzyn.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92611
66. Część LXVI. Krakowski kalejdoskop: Olsza, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Dębniaki, Zakrzówek, Kobierzyn i Borek Fałęcki, Kostrze, Tyniec, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94618
67. Część LXVII. Zachodnie i południowe rubieże Krakowa. Piasek, Zwierzyniec, Wola Justowska, Przegorzały, Bielany i ich obrzeże, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Borek Fałęcki i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/95591
68. Część LXVIII. Warszawskie (Przedmieście), Olsza, Piasek, Czarna Wieś, Wola Justowska, Zwierzyniec, Przegorzały, Dębniaki, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96206
69. Część LXIX. Dębniaki, Zakrzówek, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Rząka, Piaski Wielkie, Kosocice, Rajsko, Bieńczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97749
70. Część LXX. Piasek, Czarna Wieś i Półwie Zwierzynieckie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97750
71. Część LXXI. Zwierzyniec, Wola Justowska, Przegorzały i Bielany. Dodatkowo - wizyta u „Hansa”, rzeźbiarza, na Zwierzyńcu.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97751

IV. Krakowskie panoramy i widoki

1. Część I. Wiosna 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/64522
2. Część II. Lato 2011
www.mbc.malopolska.pl/publication/67475
3. Część III. Jesień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68255
4. Część IV. Zima 2011/2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/71731
5. Część V. Wiosna 2012
www.mbc.malopolska.pl/publication/74742
6. Część VI. Lato 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76541
7. Część VII. Jesień 2012.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78459
8. Część VIII. Ostatnia zima rząckiego uroczyska, czyli przykład symbiozy człowieka i przyrody po krakowsku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/78947
9. Część IX. Zima 2012/13. Krowodrza, Łobzów, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów, Podgórze (Kopiec Krakusa), Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rajsko, Prokocim i Płaszów (Bagry).
www.mbc.malopolska.pl/publication/80638
10. Część X. Przedwiośnie 2013. Edycja II. Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Podgórze, Wola Duchacka, Borek Fałęcki, Płaszów, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/82506
11. Część XI. Wiosna 2013. Rondo Mogiłskie, wokół Wisły, Zwierzyniec, Półwie Zwierzynieckie, Zakrzówek – Skały Twardowskiego, Podgórze– Kopiec Krakusa, Las Bonarka, Płaszów – Bagry, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, rząckie ugory, Rajsko, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/85310
12. Część XII. Lato 2013. Kopiec Piłsudskiego, Las Wolski, podnóże Kopca Kościuszki, Skały Twardowskiego, dębnicki brzeg Wisły, Krzesławice, Płaszów – Bagry, Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów i Park Duchacki), Piaski Wielkie, rząckie ugory, Kosocice, Krzyszkowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/87314
13. Część XIII. Jesień 2013. Rondo Mogiłskie, Las Wolski i Wola Justowska, Czarna Wieś, Zwierzyniec (Sikornik i Kopiec Kościuszki), Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Nowy Świat (Kossakówka), Dębniki, Zakrzówek (okolice Ronda Grunwaldzkiego; Krakowski Fiord), Pychowice, Kostrze i Bodzów, Podgórze (Wzgórze Lasoty; Kopiec Krakusa).
www.mbc.malopolska.pl/publication/89214

14. Część XIV. Jesień 2013 c.d. Wola Duchacka (teren dawnego KL Płaszów; Park Duchacki i jego okolice), Prokocim, Płaszów – Bagry, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsco, Kosocice, Krzyszkowice – Chabrowe Wzgórze. Dodatek– Migawki z Cmentarza Rakowickiego (2009-2013)
www.mbc.malopolska.pl/publication/89215
15. Część XV. Zima i przedwiośnie 2013-2014. Planty, Wola Justowska i Las Wolski, Przegorzały, Zwierzyniec (Sikornik i Kopiec Kościuszki), Dębники, Zakrzówek, Pychowice, Krowodrza, Grzegórzki, Rakowice – Czyżyny i Mogiła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90758
16. Część XVI. Zima i przedwiośnie 2013-2014 c.d. Podgórze (Zabłocie i Kopiec Krakusa), Płaszów (Bagry), Wola Duchacka (KL Płaszów i Park Duchacki), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice. Dodatek – Migawki z Cmentarza Rakowickiego (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/90759
17. Część XVII. Wiosna 2014. Wawel, Kossakówka, Czarna Wieś, Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska – Las Wolski Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Dębники, Zakrzówek, Czyżyny-Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92612
18. Część XVIII. Wiosna 2014 c.d. Płaszów - Bagry, Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Kosocice, Barycz, Krzyszkowice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/92613
19. Część XIX. Lato 2014. Śródmieście - Planty, Piasek, Czarna Wieś, Kazimierz, Zakrzówek, Pychowice, Kobierzyn.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94204
20. Część XX. Lato 2014 c.d. Podgórze, Płaszów - Bagry, Wola Duchacka, Wieliczka. Migawki z Cmentarza Rakowickiego i jego okolic.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94205
21. Część XXI. Lato 2014 c.d. Wisła i jej sąsiedztwo, Rudawa i jej okolice, Wola Justowska (Las Wolski), Pychowice i Kobierzyn, Kostrze i Bodzów, Tyniec, Piekary, Płaszów (Bagry), Rząka, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94326
22. Część XXII. Jesień 2014. Wzdłuż Wisły, Kossakówka, Śródmieście, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś (Park Jordana), Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska, obrzeżem Lasu Wolskiego.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96156
23. Część XXIII. Jesień 2014 c.d. Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96168
24. Część XXIV. Jesień 2014 c.d. Podgórze, Płaszów (Bagry), Wola Duchacka, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki i Łagiewniki, Wieliczka, Puszcza Niepołomska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96171

25. Część XXV. Przedzimie 2014. Wola Justowska, Zwierzyniec(Sikornik), Półwsie Zwierzynieckie(Błonia), Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka, Piaski Wielkie, Kurdwanów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96186
26. Część XXVI. Zima 2014/2015. Śródmieście, Kazimierz, Piasek, Czarna Wieś (Park Jordana), Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec (Sikornik), Dębники, Zakrzówek (Skały Twardowskiego), Podgórze (Kopiec Krakusa), Wola Duchacka (dawny KL Płaszów i Park Duchacki), Płaszów (Bagry) Prokocim, Rząka, Kosocice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96191
27. Część XXVII. Przedwiośnie 2015. Śródmieście, Piasek, wzdłuż Rudawy, Zwierzyniec wzdłuż Wisły, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Aleksandrowice, Dębники, Zakrzówek, Podgórze, Płaszów (Bagry), Wola Duchacka, Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96197
28. Część XXVIII. Wiosna 2015. Zabytkowe Śródmieście, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Wzdłuż Rudawy, Zwierzyniec (Sikornik), Wola Justowska i Las Wolski, Wzdłuż Wisły, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96211
29. Część XXIX. Wiosna 2015(c.d.) Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Kosocice, Krzyszkowice, Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96215
30. Część XXX. Lato 2015 Śródmieście, Wesoła, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Dębники, Zakrzówek, Ludwinów, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Rząka, Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97188
31. Część XXXI. Jesień 2015. Śródmieście i Wawel, Kleparz, Piasek, Półwsie Zwierzynieckie (Błonia), Czarna Wieś, Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Bielany, Kryspinów i Olszanica.
www.mbc.malopolska.pl/publication/97189
32. Część XXXII. Jesień 2015 (c.d.). Zakrzówek, Pychowice i okolica, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Rząka, Krzyszkowice, Wieliczka..
www.mbc.malopolska.pl/publication/97190
33. Część XXXIII. Przedzimie i zima 2015/2016. Zabytkowe Śródmieście, Kleparz, Piasek, Stradom i Kazimierz, Czarna Wieś, Półwsie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska i Las Wolski, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Dębники, Zakrzówek, Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98196
34. Część XXXIV. Przedzimie i zima 2015/2016. c.d. Podgórze (kamieniołom Libana), Wola Duchacka (Park Duchacki i KL Płaszów), Bagry i stary Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Kosocice, Rajsko, Krzyszkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98197

35. Część XXXV. Wiosna 2016. Zabytkowe Śródmieście, Wesola, Stradom, Wzdłuż Wisły od Ludwinowa do Dębniak, Piasek, Półwie Zwierzynieckie (Błonia), Zwierzyniec, Bielany, Cmentarz Rakowicki, Czyżyny.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98198
36. Część XXXVI. Wiosna 2016 (c.d.) Podgórze, Na styku Ludwinowa i Zakrzówka, Dębniak, Pychowice, Łagiewniki, Wola Duchacka, Płaszowskie Bagry, Prokocim, Rząka, Kosocice, Barycz, Krzyszkowice, Wieliczka, Kłaj, Marszowice, Wola Zręczyska, Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98199
37. Część XXXVII. Lato 2016. Piasek, Kazimierz, Zwierzyniec, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Rząka, Łagiewniki, Borek Fałęcki.
38. Część XXXVIII. Jesień 2016. Planty, Wesola, Piasek, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Wola Justowska, Bielany, Kryspinów, Olszanica, Cmentarz Rakowicki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99085
39. Część XXXIX. Jesień 2016 (c.d.). Dębniak, Zakrzówek, Pychowice, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów (Bagry), Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Rajsko.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99086
40. Część XL. Zima 2016/2017. Śródmieście, Piasek, Wesola, Zwierzyniec, Wola Justowska, Kazimierz, Podgórze, Wola Duchacka, Płaszów, Prokocim, Piaski Wielkie, Rząka, Borek Fałęcki, Olsza, Czyżyny-Rakowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/99087

V. Drzwi krakowskich kamienic czynszowych i domów podmiejskich

1. Część I. Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69109
2. Część II. Śródmieście, Stradom, Kazimierz, Wesola, Dębniak i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/69110
3. Część III. Śródmieście (c.d.), Piasek (c.d.), podmiejski Kraków.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69430
4. Część IV. Śródmieście (c.d.), Kleparz, Wesola (c.d.).
www.mbc.malopolska.pl/publication/71803
5. Część V. Śródmieście, Piasek, Kleparz i Wesola – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/72474
6. Część VI. Wesola, Stradom i Kazimierz (c.d.) oraz podmiejska Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/730887
7. Część VII. Piasek, Wesola, Kazimierz i Podgórze – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73088
8. Część VIII. Piasek – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/73717

VI. Detale krakowskich czynszówek i domów. Wybrane drzwi i portale, klamki, okna i obramienia, witraże i figury naścienne.

1. Część I. Zabytkowe Śródmieście.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88307
2. Część II. Kleparz, Stradom, Kazimierz, Wesoła, Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/88308
3. Część III. Kalejdoskop krakowski i Kraków podmiejski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/89316
4. Część IV. Śródmieście, Wesoła, Kleparz, Piasek, Stradom, Podgórze, podmiejska Mogiła.
www.mbc.malopolska.pl/publication/90757
5. Część V. Śródmieście, Wesoła, Piasek, Nowy Świat, Czarna Wieś, Podgórze. Podmiejski Kraków: Zakrzówek i Wola Duchacka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94203
6. Część VI. Uzupełnienia: Śródmieście, Kleparz, Piasek i Podgórze. Podmiejski Kraków: Krowodrza, Nowa Wieś, Wola Justowska, Zwierzyniec, Zakrzówek, Ludwinów i Tyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/96164

VII. Krakowskie i podkrakowskie jeziora, stawy, rozlewiska i mokradła

1. Część I.
Dawna plaża pod Wawelem, Planty, Bronowice Wielkie, Czarna Wieś, Błonia, Zwierzyniec, Mydlniki i Kryspinów, Zakrzówek, Ludwinów, pogranicze Pychowic i Bodzowa, pychowickie łąki, Przegorzały i Bielany, posolvay'owskie stawy w Borku Fałęckim, okolice Bonarki, kamieniołom Libana, teren KL Płaszów, Bagry, nabrzeże Wisły w Rybitwach i Płaszowie, Dąbie, łąki mogiłskie, Bieńczyce i Olsza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74564
2. Część II.
Parki: w Nowym i Starym Prokocimiu, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rząka, Krzyszkowice, Rajsko, Kosocice, Barycz i Wieliczka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74567

VIII. Liczne albumy o Krakowie i jego okolicach opublikowane na mojej stronie serwisu społecznościowego Facebook:

<http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>

B. Opracowania dotyczące Ziemi Gdowskiej

B.1. Sagi i historie rodzinne

1. Saga rodu Grabowskich z Bilczyc i Liplasa koło Gdowa. Edycja XIV.
www.mbc.malopolska.pl/publication/8610
2. Saga rodu Chanków i Kędrynów z Podolan i okolic Gdowa. Edycja VI
uzup.
www.mbc.malopolska.pl/publication/10372
3. Szkic do historii badań nad drzewem genealogicznym rodu Chanków
z Podolan i okolic Gdowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/14677
4. Notka o rodach: Kaletów – „Wójcioków”, Augustynków – „Frysiów”
i Mrozowskich z Bilczyc koło Gdowa. Edycja VIII.
www.mbc.malopolska.pl/publication/13924

B.2 Albumy o Ziemi Gdowskiej

I. Gdów i jego okolice – odchodzący świat

1. Część I. Gdów, Bilczyce, Liplas, Podolany, Wola Zręczycka, Jaroszkówka, Lipnica Murowana. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15443
2. Część II. Gdów, Przebieczany, Marszowice, Jaroszkówka, Kobylec, Klęczana, Wola Zręczycka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15730
3. Część III. Wiatowice, Niegowić, Marszowice, Bilczyce, Gdów, Grzybowa, Zręczyce, Wola Zręczycka, Klęczana, Łapanów, Szlak Papieski - odcinek od Klęczany do Łapanowa. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15731
4. Część IV. Bilczyce, Gdów, Podolany, Wola Zręczycka i Zręczyce. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17022
5. Część V. Bilczyce, Liplas, Niegowić, Gdów i Grzybowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17844
6. Część VI. Zagórzany, Gdów, Podolany, Jaroszkówka, Wieniec, Nieznanowice, Marszowice, Bilczyce i Łazany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21257
7. Część VII. Lednica Górna, Trąbki, Łazany Bilczyce, Gdów, Marszowice, Wola Zręczycka i Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/24065
8. Część VIII. Łazany, Gdów, Niegowić, Krakuszowice, Grodkowice, Klęczana, Kobylec i Łapanów
www.mbc.malopolska.pl/publication/56953
9. Część IX. Nieznanowice, Pierzchów, Cichawa. Szlak Papieski – odcinek od Niegowici do granic Klęczany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58646

10. Część X. Łazany, Bilczyce, Gdów, Pierzchów, Niegowić i Wiatowice. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61319
11. Część XI. Jawczyce, Liplas, Gdów, Wola Zręczycka, Kobylec; wybrane archiwalia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77982
12. Część XII. Gdów, Marszowice, Jaroszkówka, Kobylec; kilka wyburzonych już chałup z Gdowa, Marszowic i Kobylca. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/85467
13. Część XIII. Rekonesans po Gdowie a.d. 2015, Bilczyce, Jawczyce, Podolany, Wola Zręczycka, Marszowice. Edycja III.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94401
14. Część XIV. Muzeum Dwór Feillów w Woli Zręczyckiej koło Gdowa, jego historia, otoczenie i okolica. Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/98706

II. Budownictwo ludowe, małomiasteczkowe i dworskie oraz kapliczki i inne pamiątki Ziemi Krakowskiej

1. Część I. Gdów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94399
2. Część II. Bilczyce, Jawczyce, Grzybowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/94400

C. Opracowania dotyczące Ziemi Krakowskiej.

C.1. Albumy o Ziemi Krakowskiej

I. Dawny świat okolic Krakowa

1. Część I. Dobczyce i Dziekanowice. Edycja 2.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19619
2. Część II. Wieliczka i Rożnowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19620
3. Część III. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Wieliczka, Czarnochowice, Lednica Górna, Przebieczany, Biskupice, Szczygłów, Surówki – Zabłocie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21938
4. Część IV. Wieliczka i jej okolice (cd). Wieliczka, Krzyszkowice, Lednica Górna, Czarnochowice i Śledziejowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56793
5. Część V. Łapanów i jego okolice. Łapanów, Kobylec, Jaroszkówka, Szlak Papieski – odcinek od Łapanowa do Kobylca.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56794
6. Część VI. Dobczyce i ich okolice (c.d.). Dobczyce i Kornatka. Edycja 2.
www.mbc.malopolska.pl/publication/57409
7. Część VII. Mozaika podkrakowska. Edycja II.
Puszcza Niepołomicka i jej okolice, Brzesko Nowe, Pleszów, Kościelniki i Górka Kościelnicza, Zielonki, Korzkiew i ich okolice, Rudawa i jej okolice, Wola Zręczycka i Zagórzany, wokół Dobczyc i Podchybie koło Lanckorony. Dodatek – Podkarpacie, okolice Rzeszowa: Świlcza, Mrowla i Bratkowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59373
8. Część VIII. Bochnia i jej okolice. Ziemia Tarnowska. Bochnia, Łapczyca, Lipnica Murowana, Jasień Brzeski, Tarnów i Ładna. Cmentarze wojenne o okresie I-ej wojny światowej z okolic Tarnowa. Edycja III.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59639
9. Część IX. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, Śledziejowice i Kokotów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/62561
10. Część X. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Lednica Górna, wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, krajobrazy wokół Baryczy. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69387
11. Część XI. Bochnia i jej okolice (c.d.). Bochnia i Łapczyca.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70813
12. Część XII. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Rekonesans wokół wzgórza Pod Baranem.
www.mbc.malopolska.pl/publication/71484

13. Część XIII. Wieliczka i jej okolice (c.d.). Migawki z Wieliczki. Jeszcze jeden spacer po dawnych Krzyszkowicach.
www.mbc.malopolska.pl/publication/724743
14. Część XIV. Wieliczka i jej okolice c.d. Galicyjskiej Wieliczki ciąg dalszy, Wzgórze Kaim. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/76407
15. Część XV. Migawki z trasy: Staniątka, Niepołomice, Wola Batorska, Uście Solne, Szczurowa, Żabno, Ujście Jezuickie, Opatowiec, Gręboszów. Cmentarze wojenne i pomniki z okresu I-ej wojny światowej (c.d.): Wola Batorska - Sitowiec, Biskupice Radłowskie, Otfinów, Ujście Jezuickie, Gręboszów. Okolice Brzeska i Tarnowa – uzupełnienia. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77197
16. Część XVI. Wieliczka (c.d.) i kalejdoskop podkrakowski. Wielickich widoków ciąg dalszy, Krzyszkowice, Bilczyce, Staniątka, Niepołomice, Podłęże, Zakrzów, Świątniki Górne, Kryspinów, Aleksandrowice i Kleszczów. Edycja II.
www.mbc.malopolska.pl/96911

D. Przydrożne zabytki sztuki sakralnej z rejonów: Krakowa, jego okolic i Ziemi Krakowskiej

I. Zabytkowe figury, kapliczki i krzyże przydrożne z rejonu Krakowa i jego okolic.

1. Część I. Dawne przedmieścia Krakowa i podkrakowskie wsie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21231
2. Część II. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21258
3. Część III. Ziemia Krakowska. Wieliczka, Gdów, Dobczyce i ich okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21259
4. Część IV. Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy – uzupełnienia.
www.mbc.malopolska.pl/publication/74586
5. Część V. Ziemia Krakowska cd.
Wieliczka i jej okolice, Trąbki, Łazany, Gdów i jego okolice, Szlak Papieski: Niegowić – Marszowice – Klęczana - Kobylec - Łapanów, Łapanów i jego okolice, Niepołomice i ich okolice, Dołęga koło Szczurowej, Kościelniki, Bochnia i jej okolice, Dębno Tarnowskie, Żabno i jego okolice, Wola Pogórska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/77198

E. Artykuły w Głosie Wielickim
www.wielicki.glos24.pl

1. Nr 1 (styczeń 2009) – „Odchodzący świat”.
2. Nr 2 (luty 2009) – „Negatyw na szklanej płytce”.
3. Nr 10 (październik 2009) – „Zapomniany mieszkaniec Bilczyc”;
o Franciszku Augustynku – „Antonim Wichurze” - w setną rocznicę
jego narodzin.
4. Nr 12 (grudzień 2009) – „Bilczyce z lat mego dzieciństwa”
5. Nr 1 (styczeń 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 1.
6. Nr 2 (luty 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 2.
7. Nr 3 (marzec 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 3.
8. Nr 4 (kwiecień 2010) – „Gdów z lat mego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 1.
9. Nr 5 (maj 2010) – „Gdów z lat mego dzieciństwa - początku lat
60-tych XX-go wieku”. Część 2.
10. Nr 6 (czerwiec 2010) – „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 1.
11. Nr 7 (lipiec 2010) – „Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc”.
Część 2”.
12. Nr 8 (sierpień 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 1.
13. Nr 10 (październik 2010) – „Moja prababka „Magdusia”. Część 2.
14. Nr 1 (styczeń 2011). „Wspomnienie Marcina Ciężarka”.
15. Nr 2 (luty 2011). „Jan Kaczmarczyk – zapomniana ofiara zbrodni
katyńskiej”.
16. Nr 3 (marzec 2012). „Moja Babcia Bogdzina”.
17. Nr 9 (wrzesień 2012). „Z dziejów dworu w Bilczycach”.

Artykuł z Wiadomości (10.2011)
www.wiadomosci.krakow.pl

O mnie. Barbara Bączek. „Dokumentalista z sercem”

Dziennik Polski (19-20.01.2013)

O mnie. Paulina Polak. „Fotografuje taki Kraków, który powoli przechodzi
do przeszłości”.

Gazeta Gdowianin

Artykuły i notki na temat Ziemi Gdowskiej, publikowane na internetowej
stronie w/w gazety – www.gazetagdowianin.pl

Krowoderska.pl

Wywiad ze mną Andrzeja Śledzia: „Coś było piękne powinno trwać”, z dnia 14.01.2016 – www.krowoderska.pl
krowoderska.pl/cos-co-bylo-piekne-powinno-trwac/